
CENOVÝ VĚSTNÍK

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 5

V Praze dne 21. července 2025

Ročník LIII.

OBSAH:

1. Cenový výměr Ministerstva financí č. 02/2025 – Služby hřbitovní 2
-

V Praze dne 15. 7. 2025
Čj. MF-18914/2025/2601-1

Cenový výměr Ministerstva financí č. 02/2025

Ministerstvo financí jako příslušný cenový orgán na základě § 18k odst. 1 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává na základě § 18k odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 3 zákona o cenách formou opatření obecné povahy cenový výměr, kterým stanovuje rozsah a podmínky, za kterých může obec cenovým výměrem regulovat cenu zboží.

PŘEDMĚT REGULACE

Služby hřbitovní

Pro účely regulace cen se za služby hřbitovní považuje nájem pozemků pro hrobová místa, nájem hrobových míst (pro vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren) a související služby podle zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Regulace platí pro všechny prodávající a kupující (fyzické i právnické osoby) tohoto zboží.

ZPŮSOB REGULACE

Obec může stanovit maximální ceny pro předmět regulace při splnění podmínky dle § 3 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, je-li trh ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže.

Obec může stanovit maximální cenu služeb hřbitovních, které zahrnují cenu nájmu pozemků pro hrobová místa, cenu nájmu hrobových míst (pro vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren) a cenu souvisejících služeb.

ÚČINNOST

Tento cenový výměr nabývá účinnosti 1. ledna 2026.

ODŮVODNĚNÍ

Působnost k cenové regulaci

Podle § 3 odst. 3 zákona o cenách příslušný cenový orgán stanoví cenovým výměrem ve formě opatření obecné povahy zboží podléhající regulaci cen, uplatněný způsob a podmínky regulace cen, úředně stanovené ceny, pravidla a postupy pro stanovení těchto cen a jejich změn.

Podle § 18k odst. 1 zákona o cenách obec v rozsahu a za podmínek stanovených v cenovém výměru Ministerstva financí může cenovým výměrem stanovit pevné nebo maximální ceny zboží, pokud nejsou stanoveny Ministerstvem financí.

Vzhledem k výše uvedenému proto může obec cenu určitého zboží regulovat pouze tehdy, je-li toto zboží uvedeno v příslušném cenovém výměru Ministerstva financí, a to pouze v rozsahu a za podmínek vymezených tímto cenovým výměrem.

Regulované zboží a popis trhu

Pro účely regulace cen se za služby hřbitovní považuje nájem pozemků pro hrobová místa, nájem hrobových míst (pro vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren) a související služby podle zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o cenách stanovuje v § 3 odst. 2 podmínky, při jejichž naplnění může být určité zboží ze strany příslušných cenových orgánů cenově regulováno. Nutnou podmínkou pro cenovou regulaci určitého zboží je splnění alespoň jedné z nich. Služby hřbitovní mohou být regulovány z důvodu možného ohrožení trhu účinky omezení hospodářské soutěže. V případě služeb hřbitovních toto ohrožení je ve formě přirozeného monopolu na straně nabídky, resp. prodávajícího.

Služby hřbitovní jsou specifické služby, které jsou vázané na konkrétní místo, které je jedinečné, nelze jej zaměnit za jiné. Prodávající tedy může zaujímat na tomto trhu monopolní postavení, což je důsledkem neexistence skutečně tržního prostředí. Tyto služby z osobních, rodinných nebo historických důvodů nelze poptávat na jiném hřbitově. Pokud služby byly poskytovány již v minulosti, tedy hrobové místo je na hřbitově již dlouhodobě umístěno, nájemce již nemá možnost jej jednoduše přesunout na místo, které má výhodnější cenové podmínky. Často v dané obci je možné služby využívat pouze v jedné lokalitě, nebo sice ve více lokalitách, které jsou ale provozovány stejným subjektem. Není tedy možné vybírat z více nabídek.

Způsob regulace

Ministerstvo financí umožňuje obcím regulovat ceny v přenesené působnosti. Tím umožňuje zohlednit konkrétní situaci v konkrétních obcích.

U služeb hřbitovních Ministerstvo financí umožňuje regulaci formou maximálních cen, neboť v případě služeb hřbitovních existuje potenciálně výhodnější hospodářské postavení pouze na straně nabídky.

Maximální ceny nastavují maximální limit, který nelze překročit. Maximální ceny jsou zvoleny také proto, že umožňují poskytovat služby i za nižší ceny, například určitým skupinám občanů nebo při úhradě služeb na více let dopředu.

Výše regulovaných cen

Maximální ceny by měly umožňovat pokrýt ekonomicky oprávněné náklady související se službou a přiměřený zisk.

Zhodnocení oprávněnosti cenové regulace

Zavedenou cenovou regulací se narovnává možná nevyváženost na trhu v oblasti služeb hřbitovních, kde by prodávající mohl mít výhodnější hospodářské postavení, a zároveň tím není dotčena možnost podnikat a dosahovat přiměřeného zisku v tomto odvětví podnikání.

Z hlediska vhodnosti je možnost cenové regulace v přenesené působnosti obcí nejlepším prostředkem, neboť právě obec, na jejímž území je specifická služba přímo spojená s územím obce poskytována, zná specifické podmínky provozování podnikání v dané oblasti, včetně četnosti využívání služeb a podobně. Stanovením maximálních cen také neomezuje regulované subjekty poskytovat služby za nižší ceny v případě například úhrady předem. V případě správně určené výše maximální ceny také cenová regulace neomezuje právo na podnikání a pokrytí nákladů i dosahování přiměřeného zisku z podnikatelské činnosti. Uvedeným způsobem cenové regulace dochází k šetrnému zásahu do podnikání v této oblasti, ale je zachována zásada, že podnikání je soustavná činnost prováděná za účelem dosažení zisku. Cenová regulace umožňuje podnikatelům dosahování přiměřeného zisku a zároveň chrání kupující před nepřiměřeným požadavkem ohledně výše ceny. Cenová regulace vyvažuje možné nevyvážené postavení na trhu mezi kupujícími a prodávajícími.

Pokud jde o posouzení potřebnosti cenové regulace, zvolená cenová regulace, kdy Ministerstvo financí přenáší svou působnost k cenové regulaci na obce, a právě pouze ty obce, na jejichž území je regulace potřebná, minimalizuje možný neoprávněný zásah do základních práv dotčených subjektů. Nadto i samotná cenová regulace obcí je vydávána opatřením obecné povahy a jako taková musí být odůvodněná ve všech ohledech.

Cenová regulace se uplatní pouze v případech, kdy obec jako cenový orgán nemá přímý vliv na stanovení ceny hřbitovních služeb. Pokud příslušná obec současně hřbitov vlastní a provozuje, je neúčelné, aby tato obec výhradně samu sebe jako prodávajícího i cenově regulovala.

Legitimním cílem cenové regulace služeb hřbitovních je v souladu se zákonem o cenách omezení možnosti zneužití výhodnějšího hospodářského postavení poskytovatele služeb za účelem získání nepřiměřeného majetkového prospěchu. Regulace položky služby hřbitovní nemá negativní sociální dopad (například na sociálně slabší občany), dopady na spotřebitele (na ceny, kvalitu a dostupnost zboží a služeb atd.).

Na základě výše uvedeného platí, že cenová regulace služeb hřbitovních odpovídá nárokům plynoucím z principu právního státu a naplňuje požadavky vyplývající z testu proporcionality.

POUČENÍ

Proti tomuto cenovému výměru nelze podle ustanovení § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek.

v. r. Ing. Zbyněk Stanjura
ministr financí

otisk úředního razítka

